

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **S.S.**

oskarżonej o czyn z art. 284 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 marca 2025 r.,

skargi obrońcy oskarżonej

na wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 22 listopada 2024 r., sygn. akt VIII Ka 166/24

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim VII Zamiejscowy Wydział

Karny w Hajnówce z dnia 22 sierpnia 2023 r., sygn. akt K 273/21 i przekazujący

sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił

1. oddalić skargę;

2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć oskarżoną.

UZASADNIENIE

S.S. została oskarżona o to, że w okresie od nieustalonego dnia czerwca 2019 roku do dnia 10 października 2019 roku w H., ul. [...], z nieruchomości zakupionej przez J.S. w drodze licytacji komorniczej w dniu 25 października 2016 roku, w postępowaniu oznaczonym sygnatura akt III K 337/16 prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bielsku Podlaskim R.J., przed jej

opuszczeniem przywłaszczyła sobie części składowe ww. nieruchomości w postaci: 13 sztuk grzejników ściennych o wartości 500 zł/szt., 9 sztuk drzwi wraz z ościeżnicami o wartości 700 zł za sztukę, 1 szt. dwuskrzydłowych drzwi o wartości 2000 zł., 2 szt. umywalek o wartości 300 zł/szt., 2 sztuk sedesów o wartości 500 zł/szt., 1 kabiny prysznicowej wraz z brodzikiem o wartości 2000 zł, 1 szt. wanny narożnej o wartości 1500 zł, 150m² paneli podłogowych wraz z podkładem o wartości 3 000 zł, pieca grzewczego o wartości 4 000 zł, bojlera ciepłej wody o wartości 1 000 zł, mechanizmu otwierania bramy garażowej o wartości 2 000 zł, oraz mechanizmu bramy wjazdowej o wartości 1 500 zł i spowodowała straty o łącznej wartości około 31 400 zł, działając na szkodę J.S. to jest o czyn z art. 284 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2023 r., sygn. akt K 273/21, Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim VII Zamiejscowy Wydział Karny w Hajnówce, uniewinnił oskarżoną od popełnienia zarzuczonego jej czynu i orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, który zaskarżył to orzeczenie w całości zarzucając mu „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, polegający na nieuprawnionym przyjęciu, że S.S. w okresie od nieustalonego dnia czerwca 2019 roku do dnia 10 października 2019 roku w H., ul [...], z nieruchomości zakupionej przez J.S. w drodze licytacji komorniczej w dniu 25 października 2016 roku, w postępowaniu oznaczonym sygnaturą akt III K 337/16 prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bielsku Podlaskim R.J., przed jej opuszczeniem nie przywłaszczyła sobie części składowe w/w nieruchomości w postaci: 13 sztuk grzejników ściennych o wartości 500 zł/szt., 9 sztuk drzwi wraz z ościeżnicami o wartości 700 zł za sztukę, 1 szt. dwuskrzydłowych drzwi o wartości 2000 zł, 2 szt. umywalek o wartości 300 zł/szt., 2 sztuk sedesów o wartości 500 zł/szt., 1 kabiny prysznicowej wraz z brodzikiem o wartości 2000 zł, 1 szt. wanny narożnej o wartości 1500 zł, 150m² paneli podłogowych wraz z podkładem o wartości 3000 złotych, pieca grzewczego o wartości 4000 zł, bojlera ciepłej wody o wartości 1000 zł, mechanizmu otwierania bramy garażowej o wartości 2000 zł oraz mechanizmu bramy wjazdowej o wartości

1500 zł i spowodowała straty o łącznej wartości 31 400 złotych, działając na szkodę J.S.”.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Bielsku Podlaskim VII Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu w Hajnówce do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2024 r., sygn. akt VIII Ka 166/24, Sąd Okręgowy w Białymstoku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Od powyższego wyroku skargę wywiodła obrońca oskarżonej, która zaskarżyła to orzeczenie w całości, zarzucając mu rażącą obrazę art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 k.p.k. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i bezpodstawne wydanie przez Sąd II instancji wyroku kasatoryjnego, wobec przyjęcia za podstawę prawną wystąpienia w sprawie reguły *ne peius*, w sytuacji gdy sąd odwoławczy w toku kontroli instancyjnej uznając, iż sąd I instancji naruszył reguły wynikające z art. 7 k.p.k. nie wywiódł wniosku, że zachodzi oczywista podstawa do skazania oskarżonej w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, zaś na przeszkodzie wydaniu wyroku skazującego stałaby jedynie okoliczność, że oskarżona została uniewinniona przez sąd I instancji, wręcz przeciwnie, stwierdza że orzeczenie sądu uniewinniające było co najmniej przedwczesne, nie zaś wadliwe i powinna nastąpić ponowna ocena materiału dowodowego oraz dokonanie dodatkowych ustaleń, zaś sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły *ne peius* określonej w art. 454 § 1 k.p.k.

Podnosząc powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na skargę prokurator i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wnieśli o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że w toku postępowania skargowego zakres kognicji Sądu Najwyższego jest istotnie ograniczony. Uprawnienia tego organu

zawężają się bowiem wyłącznie do badania, czy kasatoryjny wyrok sądu odwoławczego nie został dotknięty uchybieniem stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 k.p.k., a nadto, czy nie został wydany mimo braku ustawowych podstaw do jego wydania określonych w art. 437 § 2 k.p.k. W związku z prowadzeniem tych analiz Sąd Najwyższy nie może jednak samodzielnie oceniać zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i badać, czy zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona czynu zabronionego, a w konsekwencji na tej podstawie oceniać słuszności zaskarżonego orzeczenia. Te kwestie należą bowiem do kompetencji sądów powszechnych. Poza zakresem kontroli Sądu Najwyższego w tym postępowaniu pozostaje zatem prawidłowość stanowiska sądu odwoławczego co do istoty sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2018 r., V KS 15/18). Już z tych względów, zawarta w skardze argumentacja zmierzająca do wykazania, że dokonana przez organ *ad quem* ocena materiału dowodowego i wyprowadzone z niej wnioski były nietrafne, a słuszne były konstatacje sądu I instancji, nie mogła okazać się skuteczna.

Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wyraźnie przy tym wynika, że przyczyną wydania wyroku kasatoryjnego było uznanie przez sąd odwoławczy zarzutu apelacji za zasadny i wywiedzenie wniosku, „iż oskarżona S.S. popełniła zarzucany jej czyn”, co spowodowało „uwzględniając treść art. 454 § 1 k.p.k.”, że „koniecznym było uwzględnienie wniosku apelacji, a więc uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania” (k. 596). Organ *ad quem* wyraźnie stwierdził również, że „analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dokonana w sposób swobodny, ale z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, doprowadziła Sąd Okręgowy, do odmiennych wniosków, niż te przedstawione w wyroku Sądu Rejonowego z dnia 22 sierpnia 2023 roku, sygn. akt VII K 273/21”. Stanowisko sądu II instancji, co do tego, że w jego ocenie w ww. sprawie należało wydać wyrok skazujący było zatem czytelne i stanowcze.

Oczywiście w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku znalazły się również i mniej stanowcze, wyeksponowane w skardze, stwierdzenia kierowane pod adresem sądu I instancji, które jednak nie świadczą o braku zaktualizowania się w niniejszym postępowaniu podstawy uchylenia wyroku kasatoryjnego z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z

art.454 § 1 k.p.k., ale o dążeniu organu *ad quem* do uniknięcia formułowania jednoznacznych i niedopuszczalnych konstatacji co do rozstrzygnięcia, jakie powinno zapaść w postępowaniu ponownym. Jak trafnie wskazuje się w literaturze „w pisemnym uzasadnieniu sąd odwoławczy, stwierdzając zasadność zarzutów apelacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego, powinien unikać jednoznacznego stwierdzenia, że w ponownym postępowaniu należy go skazać. W części uzasadnienia dotyczącej oceny zarzutów, sąd odwoławczy powinien natomiast wskazać błędy sądu pierwszej instancji, np. w ocenie dowodów (naruszenie art. 7), których naprawienie w ponownym postępowaniu może prowadzić do skazania. Oczywiście jest natomiast, że wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania, o których mowa w art. 442 § 3 nie mogą zawierać stwierdzeń co do rodzaju rozstrzygnięcia wydanego w ponownym postępowaniu, Gdyby jednak w pisemnym uzasadnieniu wyroku sąd odwoławczy wyraził zbyt stanowcze stanowisko co do istnienia podstaw do skazania, to w wypadku ponownego wniesienia apelacji od wyroku stwierdzającego winę, gdy w składzie orzekającym zasiadałby sędzia lub sędziowie, którzy wydali kasatoryjny wyrok, to powinni podlegać wyłączeniu w trybie art. 41 k.p.k.” (tak trafnie D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2025, komentarz do art. 454, teza 14).

Kierując się przywołaną argumentacją, Sąd Najwyższy, zgodnie z treścią art. 539e § 2 k.p.k., oddalił skargę, obciążając oskarżoną stosownymi kosztami sądowymi.

[WB]

[r.g.]